

ZARZĄD POWIATU W KIELCACH

**STAROSTWO POWIATOWE W KIELCACH
AL.IX WIEKÓW KIELC 3
25-516 KIELCE**

PROGRAM EDUKACJI EKOLOGICZNEJ DLA POWIATU KIELECKIEGO

**pn. „Dla Ziemi, dla siebie”
w roku szkolnym 2010/2011**

realizowany w ramach „Programu ochrony środowiska i Planu gospodarki odpadami dla powiatu kieleckiego - aktualizacja” na lata 2007 - 2011, z uwzględnieniem perspektywy na lata 2012 – 2018.

Beneficjenci:

- **dzieci i młodzież szkolna z terenu powiatu kieleckiego**
- **administracja samorządowa szczebla gminnego**

**Program opracowany został przez Wydział Rolnictwa, Leśnictwa i Ochrony Środowiska
Starostwa Powiatowego w Kielcach
wrzesień 2010r.**

---

1. Wstęp

W roku bieżącym rozpoczynamy już siódmą edycję Programu edukacji ekologicznej dla powiatu kieleckiego pn. „Dla Ziemi, dla siebie”. Program cieszy się niesłabnącym zainteresowaniem zarówno wśród dzieci jak i nauczycieli, o czym świadczy liczba uczestników biorących udział we wcześniejszych edycjach - ponad 42 000 osób. W szóstej edycji zakończonej we wrześniu 2010 roku uroczystym wręczeniem okolicznościowych dyplomów i nagród laureatom konkursu dla samorządów gminnych podczas sesji Rady Powiatu w Kielcach, przeprowadzono konkursy plastyczne, konkurs fotograficzny, zbiórkę odpadów pochodzenia komunalnego, oraz wydrukowano kalendarz ekologiczny.

Tematyka konkursów była następująca:

Konkurs plastyczny „Mój Ekoludek”.

Konkurs adresowany był do przedszkolaków, uczniów klas „0” i klas I-III szkół podstawowych. Uwaga dzieci zwrócona została na przyczyny narastającej lawiny odpadów i problem z ich usuwaniem w najbliższym otoczeniu (przedszkole, szkoła), na potrzebę segregacji odpadów i możliwość ich powtórnego wykorzystania.

Na konkurs ogółem wpłynęły 123 prace z 67 placówek oświatowych, a kolorowe Ekoludki z papieru, butelek typu PET, baterii, tworzyw sztucznych, folii, tekstyliów czy puszek, wykonane ze szczególną starannością, ubarwiły foyer Starostwa. Pomysłowe stworki „zawitały” do nas z przeróżnych bajek, kosmosu i przybrały wygląd robotów, kukiełek, czarownic, kucharzy, eko-lalek, clownów, skrzatów oraz ludków.

Laureatom konkursu, w poszczególnych kategoriach wiekowych (przedszkolaki + klasy „0” oraz klasy I-III) przyznano cenne, również pod względem merytorycznym nagrody, a nadesłane prace zostały wyeksponowane w holu tut. Starostwa i wzbudzały ogromne zainteresowanie zarówno wśród pracowników, interesantów jak i mediów.

Konkurs pt. „Segreguję i sprzedaję, już za darmo nie oddaję: butelek typu PET oraz papieru”.

W konkursie, wzorem lat ubiegłych, uczestniczyli uczniowie ze szkół podstawowych. Uczniowie zapoznali się z problemami związanymi z gospodarką odpadami komunalnymi, utrwalali zdobyte wiadomości poprzez systematyczne, praktyczne działanie związane z selektywną zbiórką odpadów oraz wiedzę na temat zagrożeń dla środowiska, w związku z nadmiarem odpadów. Poprzez konkurs uczniowie zrozumieli, że recykling zmniejsza ilość odpadów na wysypiskach oraz oszczędza surowce i energię, a segregacja odpadów, nie jest

rzeczą trudną, ale wymaga minimalnego zaangażowania i wyrobienia pewnego nawyku wprowadzonego w codzienne życie.

Do udziału w konkursie zgłosiło się 33 szkoły podstawowe, z czego 21 placówek udokumentowało przeprowadzenie ww. konkursu. Ogólnie wszyscy uczniowie zebrali 119 457,18kg odpadów, w tym: papieru – 109 738,00kg; butelek typu PET – 9 719,18kg. Rekordzistą okazał się Zespół Szkoły Podstawowej Nr 2, Przedszkola i Gimnazjum w Zagnańsku, który zebrał 40 648,00kg odpadów, natomiast najlepszymi „zbieraczami” zostali uczniowie z tej samej Szkoły – bracia Filip Wiatkowski i Mateusz Wiatkowski, którzy zebrali po 11 300kg odpadów,

Należy podkreślić, że w ciągu sześciu lat uczniowie zebrali **390 Mg** odpadów, z czego 342,74 Mg stanowił papier, a 24,9 Mg butelki typu PET. Tym samym nasi „zbieracze” uratowali 5 826 drzew i oddali do punktów skupu 622 500 sztuk plastikowych butelek.

Laureaci konkursu otrzymywali nagrody rzeczowe w kategorii grupowej i indywidualnej. Ponadto, każdy uczestnik konkursu otrzymał zeszyty z nadrukiem na okładce promującej zbiórkę surowców wtórnych. W sumie rozdano uczniom 8 000 sztuk zeszytów.

Konkurs plastyczny pt. "Dbamy o czystość powietrza".

Uczestnikami konkursu byli uczniowie ze szkół gimnazjalnych oraz z klas V i VI szkół podstawowych. Celem konkursu było m.in.: zwrócenie uwagi na zagrożenia związane z rozwojem cywilizacji oraz pobudzanie do aktywnego działania na rzecz ochrony środowiska.

Na konkurs ogółem wpłynęło 74 plakaty z 27 szkół podstawowych i 8 gimnazjów.

Na większości plakatów przedstawione zostały źródła zanieczyszczenia powietrza zarówno te naturalne, jak i związane z działalnością człowieka oraz wpływ zanieczyszczonego powietrza na zdrowie i życie ludzi. Prace wzbogacone zostały zdjęciami, opisami i komentarzami jak dbać o czystość powietrza, w jaki sposób przeciwdziałać zanieczyszczeniom, pokazały występujące w najbliższej okolicy alternatywne źródła energii, jak również, jakie działania podejmują uczniowie a jakie gmina, aby jakość powietrza była zadawalająca.

Wszystkie prace zostały wyeksponowane na holu w siedzibie tut. Starostwa.

Konkurs fotograficzny „Przyroda z mojej miejscowości/gminy w obiektywie”.

Uczestnikami konkursu byli uczniowie ze szkół ponadgimnazjalnych, w wieku 16 - 18 lat, z terenu powiatu kieleckiego. Celem konkursu było kształtowanie właściwych postaw

i poczucia odpowiedzialności za środowisko przyrodnicze, rozwijanie umiejętności obserwacji przyrody oraz dokumentowania piękna, walorów przyrodniczych i krajobrazowych, zwrócenie uwagi na zagrożenia jakie niesie rozwój cywilizacji na stan środowiska przyrodniczego, planowanie i podejmowanie świadomych działań służących poprawie środowiska przyrodniczego w celu zachowania go dla kolejnych pokoleń, promocja walorów przyrodniczych i krajobrazowych mojej miejscowości/gminy.

Na przedmiotowy konkurs napłynęło 50 prac z 5 placówek oświatowych. Wszystkie prace zostały wyeksponowane na holu w siedzibie tut. Starostwa.

Konkurs dla samorządów gminnych pt. „Walory przyrodnicze, szansą na rozwój ekoturystyki w gminie”.

Celem konkursu adresowanego do samorządów gminnych było zwrócenie uwagi na konieczność rozwijania aktywności turystycznej na terenie gminy związanej z bezpośrednim kontaktem turysty z przyrodą oraz ukazanie ekoturystyki jako sposobu na zdrowy wypoczynek i formy ochrony przyrody.

Samorzady gminne w swoich pracach opisywały walory gminy w aspekcie rozwoju ekoturystyki, informowały o zrealizowanych projektach (ścieżki piesze, rowerowe, konne, edukacyjne, kempingi itp.) i podejmowanych działaniach w celu rozwoju tzw. „zielonej turystyki”, jako pomysłu na długofalowy rozwój gminy. Informowały o podejmowanych i planowanych działaniach w aspekcie promowania zdrowego trybu życia w „zgodzie z naturą” oraz o źródłach pozyskiwania środków finansowych na realizację rozwoju turystyki proekologicznej.

Do udziału w konkursie zgłosiło się 9 gmin z terenu powiatu kieleckiego, z których 6 (Gmina Piekoszków, Gmina Zagnańsk, Gmina Chęciny, Gmina Sitkówka – Nowiny, Gmina Nowa Słupia i Gmina Morawica), przedłożyło opracowane programy.

Uroczyste wręczenie okolicznościowych dyplomów oraz nagród laureatom konkursu, odbyło się podczas sesji Rady Powiatu w Kielcach, w dniu 3 września 2010 r.

Wykonania kalendarza ekologicznego

Wydrukowanie kalendarza z pracami laureatów z poprzedniej edycji programu było zachętą do uczestnictwa w konkursach ekologicznych, organizowanych przez Powiat Kielecki. Na kartach kalendarza umieszczone zostały także informacje o krajowych i międzynarodowych akcjach prowadzonych w ramach ochrony środowiska. Kalendarz w nakładzie 500 sztuk, został przekazany wszystkim uczestnikom Programu edukacji ekologicznej dla powiatu

kieleckiego „Dla Ziemi, dla siebie” w roku szkolnym 2009/2010 tj. placówkom oświatowym, gminom z terenu powiatu kieleckiego, jak również innym zainteresowanym.

Całkowity koszt Programu wyniósł 49 392,65 zł. Zgodnie z umową dotacji Nr 23/10 zawartą w dniu 12 maja 2010 roku pomiędzy Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej a Powiatem Kieleckim, nastąpi dofinansowanie do Programu edukacji ekologicznej w wysokości do 30 000,00 zł.

Bieżąca edycja Programu, obok tematów dotyczących gospodarowania odpadami, poruszy zagadnienia związane z ochroną przyrody (przedszkola, szkoły podstawowe i gimnazjalne) oraz gospodarką wodno-ściekową (szkoły ponadgimnazjalne).

2. Lokalizacja i beneficjenci projektu

Projekt skierowany zostanie do placówek oświatowych zlokalizowanych na terenie powiatu kieleckiego. Uczestnikami Programu, tak jak w poprzednich edycjach, będą przedszkolaki, uczniowie szkół wszystkich szczebli oraz samorządy gminne.

Informacja o konkursach zostanie przekazana do placówek oświatowych za pośrednictwem Burmistrzów Miast i Gmin oraz Wójtów Gmin powiatu kieleckiego, za wyjątkiem szkół ponadgimnazjalnych, do których regulamin konkursu zostanie wysłany bezpośrednio.

Planowany koszt bieżącej edycji Programu wyniesie około 46 300,00 zł.

3. Cele projektu

Podstawowym celem założeń programu edukacji ekologicznej jest dalsze podnoszenie świadomości ekologicznej mieszkańców powiatu kieleckiego, zgodnie z prawem polskim, dyrektywami unijnymi oraz aktami prawa miejscowego.

Program realizowany jest w oparciu wytyczne „Programu ochrony środowiska i Planu gospodarki odpadami dla powiatu kieleckiego - aktualizacja” na lata 2007 - 2011, z uwzględnieniem perspektywy na lata 2012 - 2018, uchwalonego przez Radę Powiatu w Kielcach - uchwała Nr IX/69/07 z dnia 25 października 2007 roku.

Formułując cele Programu edukacji ekologicznej dla powiatu kieleckiego pn. „Dla Ziemi, dla siebie” w roku szkolnym 2010/2011, wzięto pod uwagę fakt, że za pośrednictwem dzieci i młodzieży można edukować również starsze pokolenia. Chcemy, aby młode

pokolenie rosło w duchu poszanowania dla środowiska, w odpowiedzialności za obecną i przyszłą jakość przyrodniczą oraz zajmowało się świadomą działalnością na rzecz jej ochrony.

Najmłodszy mieszkańcy powiatu kieleckiego w tej edycji Programu będą pomagać zwierzętom w okresie zimy. Chcemy zwrócić ich uwagę na problemy zwierząt dziko żyjących podczas zdobywania pokarmu pod grubą warstwą śniegu i lodu oraz na problemy zwierząt domowych – psów i kotów, które bardzo często nie mają zapewnionych dobrych warunków umożliwiających przetrwanie tego trudnego okresu. Zaproponowaliśmy także, aby w ramach realizacji konkursu odbyła się wycieczka do lasu z udziałem leśnika, który opowiedziałby o swojej pracy, dzieci miałyby okazję zobaczyć tropy zwierząt, ślady żerowania, miejsca wykładania karmy, poznać różne rodzaje paszy dla zwierząt i pomóc w ich przygotowaniu i wyłożeniu.

Uczniowie szkół podstawowych tradycyjnie będą zbierać odpady pochodzenia komunalnego, a uczniowie szkół gimnazjalnych i klas V i VI ze szkół podstawowych będą promować zdrowy tryb życia na łonie natury”. W ramach realizacji konkursu utrwalać sobie wiadomości o występujących na terenie gminy formach ochrony przyrody i zastanowią się w jaki sposób walory przyrodnicze można wykorzystać do rozwoju i promocji zdrowego stylu życia.

Młodzież ze szkół ponadgimnazjalnych zaprosimy na wycieczkę do oczyszczalni ścieków w Sitkówce, która obsługuje miasto Kielce, gminę Sitkówka-Nowiny oraz część gminy Masłów. Na oczyszczalni w grudniu 2010 roku zakończona zostanie modernizacja i rozbudowa, która obejmowała zarówno proces oczyszczania ścieków jak i budowę instalacji termicznego unieszkodliwiania osadów ściekowych. Podczas wycieczki młodzież będzie mogła utrwalić wiadomości dotyczące gospodarki wodno-ściekowej jak również aspekt ekologicznego oczyszczania ścieków.

Tradycyjnie jeden z konkursów został przeznaczony dla samorządów gminnych, które w bieżącej edycji poinformują o źródłach pozyskiwania środków finansowych, pozabudżetowych, na zrealizowane zadania związane z gospodarką wodno-ściekową, gospodarką odpadami, energią odnawialną itp. w latach 2008 – 2010. Gminy przedstawią także w jaki sposób informowani są mieszkańcy o możliwościach pozyskania środków na takie zadania jak: usuwanie azbestu, wiatraki prądotwórcze, kolektory słoneczne, przydomowe oczyszczalnie ścieków itp.

Celami programu są:

1. zwrócenie uwagi dzieci na problemy zwierząt dziko żyjących i udomowionych zimą,
2. zaangażowanie dzieci w zimową akcję dokarmiania zwierząt,
3. kontynuacja działań polegających na wyeliminowaniu postaw sprzecznych z zasadami ochrony środowiska,
4. dalsze promowanie i rozwijanie nawyku segregacji odpadów i możliwość ich powtórnego wykorzystania,
5. wykazywanie korzyści płynących ze zbiórki surowców wtórnych.
6. rozwijanie aktywności turystycznych i sportowych w bezpośrednim kontakcie z przyrodą,
7. ukazanie walorów przyrody jako sposobu na zdrowy tryb życia,
8. utrwalenie wiadomości dotyczących gospodarowania wodą i ściekami,
9. zapoznanie się z nowoczesną technologią oczyszczania ścieków oraz przybliżenie problemów związanych z zagospodarowaniem osadów ściekowych,
10. ukazanie możliwości pozyskiwania środków finansowych, pozabudżetowych z różnych źródeł, na inwestycje proekologiczne.

4. Metody realizacji Programu

Akcja edukacyjne przeprowadzona zostanie w oparciu o:

- a) konkursy plastyczne,
- b) zbiórkę surowców wtórnych,
- c) wycieczkę,
- d) pogadanki, apele, lekcje tematyczne,
- e) zeszyty z nadrukiem ekologicznym na okładce zachęcającym dzieci do selektywnej zbiórki odpadów,
- f) informacje kierowane do jednostek samorządu terytorialnego, szkół, przedszkoli.

Informacja o VII edycji Program edukacji ekologicznej dla powiatu kieleckiego pn. „Dla Ziemi, dla siebie” w roku szkolnym 2010/2011, rozesłana zostanie za pośrednictwem gmin do wszystkich placówek oświatowych natomiast do szkół ponadgimnazjalnych - bezpośrednio. Informacja o Programie ukaże się również na stronie internetowej starostwa: www.powiat.kielce.pl oraz w prasie lokalnej.

Potwierdzeniem przystąpienia do Programu będzie zgłoszenie, w którym konkursie/konkursach dana placówka deklaruje chęć uczestnictwa.

Zgłoszenia po podpisaniu przez opiekuna, nauczyciela lub dyrektora przedszkola/szkoły i oznakowaniu pieczęcią przedszkola/szkoły, będą przesyłane na adres Starostwa Powiatowego w Kielcach, Aleja IX Wieków Kielc 3, faxem na numer (041) 344-28-25, przyjmowane osobiście w pokojach 232 i 212b, lub nadsyłane elektronicznie na adres e-mail: skalska.d@powiat.kielce.pl, kumor.m@powiat.kielce.pl

Program realizowany będzie poprzez różne formy konkursów, spotkania, apele, lekcje tematyczne, zgodnie z zasadami zapisanymi w regulaminach poszczególnych konkursów.

Obsługę Programu w roku szkolnym 2010/2011 tak jak w latach ubiegłych prowadzi Wydział Rolnictwa, Leśnictwa i Ochrony Środowiska Starostwa Powiatowego w Kielcach - Referat Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

Powiat zabezpiecza nagrody dla laureatów poszczególnych konkursów, które przyznawane będą na zasadach w nich określonych. Ponadto, wszystkie dzieci uczestniczące w konkursie dot. selektywnej zbiórki odpadów pochodzenia komunalnego otrzymają zeszyty, a 15 najlepszych „zbieraczy” nagrody książkowe. Organizator będzie współpracował ze środkami masowego przekazu, informując o prowadzonych akcjach, efektach działań, finałach konkursów itp.

5. Harmonogram programu

Program realizowany będzie według harmonogramów wynikających z poszczególnych załączonych konkursów.

6. Finansowanie

Program, którego koszty realizacji wyniosą około 46 300,00 zł, finansowany będzie ze środków budżetu powiatu oraz środków pozyskanych z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Kielcach.

7. Załączniki

Załączniki do programu edukacyjnego dla powiatu kieleckiego pn. „Dla Ziemi, dla siebie” w roku szkolnym 2010/2011 stanowi zbiór pięciu projektów/konkursów.

8. Uwagi ogólne

1. We wszelkich sprawach związanych z realizacją Programu edukacyjnego należy kontaktować się niżej wskazanymi osobami:

- Dorota Skalska - Starostwo Powiatowe w Kielcach, Wydział Rolnictwa, Leśnictwa i Ochrony Środowiska, Al. IX Wieków Kielc 3, 25-516 Kielce, tel. (041) 342-15-01, adres e-mail: skalska.d@powiat.kielce.pl
  - Magda Kumor - Starostwo Powiatowe w Kielcach, Wydział Rolnictwa, Leśnictwa i Ochrony Środowiska, Al. IX Wieków Kielc 3, 25-516 Kielce, tel. (041) 342-12-67, adres e-mail: kumor.m@powiat.kielce.pl
2. Wszystkie zgłaszane do programu prace dzieci i młodzieży muszą być szczegółowo i czytelnie opisane (nazwa placówki, klasa, imię i nazwisko dziecka lub dzieci, imię i nazwisko opiekuna lub opiekunów, telefon, e-mail).

**Program edukacyjny wraz
z projektami konkursów opracowały:**

Dorota Skalska
Magda Kumor